

Thanh toán quốc tế là môn học mang tính ứng dụng. Nội dung môn học bao gồm những kiến thức vừa có tính lý luận, vừa mang tính nghiệp vụ thực tế về thanh toán quốc tế trong giao dịch thương mại quốc tế. Kết cấu của môn học gồm các nội dung lớn: (1) Các khái niệm tổng quan về thanh toán quốc tế, (2) Tỷ giá hối đoái (3) Các phương tiện thanh toán quốc tế, (4) Các phương thức thanh toán quốc tế và (5) Chứng từ thanh toán quốc tế.

4. Mục tiêu môn học và chuẩn đầu ra

4.1 Mục tiêu môn học

- **Về kiến thức:** Giúp sinh viên nắm vững những kiến thức cơ bản về thanh toán quốc tế như bản chất, đặc điểm, yêu cầu, và vai trò của thanh toán quốc tế cũng như kiến thức về tỷ giá hối đoái trong thanh toán. Nắm bắt được quy trình nghiệp vụ của các phương thức thanh toán quốc tế, từ đó ứng dụng vào thực tế để lựa chọn các phương tiện, hình thức thanh toán phù hợp với từng thương vụ cụ thể trong hoạt động thương mại quốc tế.

- **Kỹ năng:** Sinh viên biết vận dụng các kiến thức đã học để giải quyết các tình huống cụ thể trong thanh toán quốc tế; Hình thành cho sinh viên các phương pháp nghiên cứu, tìm ra những hạn chế trong từng phương thức thanh toán quốc tế để tránh được những rủi ro khi áp dụng các phương thức thanh toán quốc tế trong thực tiễn.

- **Thái độ, Chuyên cần:** Xây dựng ý thức tự giác, cần cù trong học tập, chủ động tích cực đối thoại và thảo luận với nhóm và với giảng viên.

4.2 Chuẩn đầu ra

Sau khi hoàn thành môn học, sinh viên có thể:	
1.	[CLO1]: Nắm vững những kiến thức chuyên môn về thanh toán quốc tế và vận dụng được những kiến thức này trong hoạt động nghề nghiệp kế toán;
2	[CLO2]: Nắm được các điều kiện chủ yếu trong thanh toán quốc tế, hệ thống văn bản điều chỉnh thanh toán và tín dụng quốc tế; Phân tích được về điều khoản thanh toán quốc tế trong các hợp đồng ngoại thương; Nắm được các quy tắc niêm yết tỷ giá hối đoái, phương pháp tính tỷ giá chéo, các phương hướng hạn chế rủi ro tỷ giá trong thanh toán quốc tế; Phân tích các phương tiện thanh toán quốc tế trong từng tình huống cụ thể; Phân tích áp dụng phương thức thanh toán quốc tế trong từng tình huống cụ thể; Thảo/ sửa lỗi các chứng từ/ phát hiện lỗi nghiệp vụ trong các tình huống thanh toán cụ thể. Nắm được nội dung, luật pháp quy định của từng loại chứng từ cụ thể (các chứng từ tài chính, chứng từ thương mại).
3	[CLO3]: Biết tổ chức hoạt động thanh toán quốc tế trong các loại hình doanh nghiệp, các cơ quan tổ chức theo quy định quốc tế và Việt Nam;
4	[CLO4]: Có kỹ năng giao tiếp và thuyết trình tốt thể hiện qua việc trình bày rõ ràng, tự tin, thuyết phục đối với chuyên môn thanh toán quốc tế;
5	[CLO5]: Có các kỹ năng cá nhân và chuyên môn trong việc giải quyết vấn đề, tư duy sáng tạo, lập kế hoạch và tổ chức công việc liên quan đến thanh toán quốc tế.
6	[CLO6]: Vận dụng được các thuật ngữ Tiếng Anh trong TOEIC vào tìm hiểu môn học

	Thanh toán quốc tế
7	[CLO7]: Có khả năng sử dụng tiếng Anh tốt trong các hoạt động liên quan đến môn học Thanh toán quốc tế.

4.3 Ma trận liên kết chuẩn đầu ra với nội dung môn học

TT	CĐR	CLO ₁	CLO ₂	CLO ₃	CLO ₄	CLO ₅	CLO ₆	CLO ₇
	Nội dung							
1	Chương 1	x		x	x	x	x	x
2	Chương 2	x	x	x	x	x	x	x
3	Chương 3	x	x	x	x	x	x	x
4	Chương 4	x	x	x	x	x	x	x
5	Chương 5	x	x	x	x	x	x	x

5. Nội dung chi tiết môn học

Chương 1. Tổng quan về thanh toán quốc tế

- 1.1. Cơ sở hình thành quan hệ thanh toán quốc tế
- 1.2. Khái niệm thanh toán quốc tế
- 1.3. Đặc điểm thanh toán quốc tế
- 1.4. Các chủ thể tham gia quan hệ thanh toán quốc tế
 - 1.4.1. Người cư trú và người không cư trú
 - 1.4.2. Ngân hàng trung ương
 - 1.4.2. Ngân hàng
 - 1.4.2. Người xuất khẩu và người nhập khẩu
 - 1.4.2. Các chủ thể khác
- 1.5 Các điều kiện thanh toán quốc tế
 - 1.5.1 Điều kiện về tiền tệ
 - 1.5.2 Điều kiện địa điểm thanh toán
 - 1.5.3 Điều kiện thời gian thanh toán
 - 1.5.4 Điều kiện phương thức thanh toán
- 1.6 Các văn bản pháp lý chủ yếu điều chỉnh quan hệ thanh toán quốc tế

Chương 2. Tỷ giá hối đoái

- 2.1. Khái niệm và phân loại tỷ giá hối đoái
 - 2.1.1. Khái niệm
 - 2.1.2. Phân loại
- 2.2. Phương pháp yết tỷ giá
 - 2.1.1. Ký hiệu tiền tệ
 - 2.1.2. Cách yết giá
 - 2.1.3. Cách đọc, viết tỷ giá
 - 2.1.4. Phương pháp yết tỷ giá
- 2.3. Phương pháp xác định tỷ giá hối đoái
 - 2.1.1. Dựa vào tiêu chuẩn giá cả các đồng tiền

- 2.1.2. Dựa vào ngang giá sức mua
- 2.1.3. Phương pháp tính chéo
 - 2.1.3.1 Xác định tỷ giá hối đoái giữa hai đồng tiền được yết giá trực tiếp
 - 2.1.3.2 Xác định tỷ giá hối đoái giữa hai đồng tiền được yết giá gián tiếp
 - 2.1.3.3 Xác định tỷ giá hối đoái giữa một đồng tiền được yết giá trực tiếp và một đồng tiền được yết giá gián tiếp
- 2.4. Nhân tố ảnh hưởng đến sự biến động của tỷ giá hối đoái
 - 2.1.1. Tỷ lệ lạm phát tương đối giữa các quốc gia
 - 2.1.2. Lãi suất tương đối giữa các quốc gia
 - 2.1.3. Tỷ lệ tăng trưởng kinh tế giữa các quốc gia
 - 2.1.4. Các chính sách và/hoặc sự can thiệp của chính phủ hay ngân hàng trung ương
 - 2.1.5. Những kỳ vọng của thị trường về tỷ giá hối đoái trong tương lai
- 2.5 Biện pháp điều chỉnh tỷ giá hối đoái
 - 2.5.1 Chính sách chiết khấu
 - 2.5.2 Chính sách hối đoái
 - 2.5.3 Quỹ bình ổn hối đoái
 - 2.5.4 Phá giá tiền tệ
 - 2.5.5 Nâng giá tiền tệ

Chương 3. Các phương tiện thanh toán quốc tế

- 3.1. Hối phiếu
 - 3.1.1. Khái niệm và đặc điểm của hối phiếu
 - 3.1.2. Các loại hối phiếu
 - 3.1.3. Chức năng của hối phiếu
 - 3.1.4. Thành lập hối phiếu
 - 3.1.5. Quyền lợi và nghĩa vụ của những người liên quan đến hối phiếu
 - 3.1.6. Chấp nhận hối phiếu
 - 3.1.7. Thuế hối phiếu
 - 3.1.8. Ký hậu hối phiếu
 - 3.1.9. Bảo lãnh hối phiếu
 - 3.1.10. Thanh toán hối phiếu
 - 3.1.11. Từ chối trả tiền hối phiếu – kháng nghị
- 3.2. Lệnh phiếu
 - 3.2.1. Khái niệm
 - 3.2.2. Đặc điểm của lệnh phiếu
- 3.3. Séc
 - 3.3.1. Khái niệm và các loại séc
 - 3.3.2. Những điều kiện thành lập séc
 - 3.3.3. Nội dung tờ séc
 - 3.3.4. Thời hạn hiệu lực của séc
 - 3.3.5. Những người có liên quan đến séc
- 3.4. Thẻ thanh toán
 - 3.4.1 Khái niệm và các loại thẻ thanh toán
 - 3.4.2 Mô tả thẻ về mặt kỹ thuật
 - 3.4.3 Các rủi ro trong thanh toán thẻ

Chương 4. Các phương thức thanh toán quốc tế

- 4.1. Phương thức chuyển tiền
 - 4.4.1. Khái niệm
 - 4.4.2. Trình tự tiến hành nghiệp vụ chuyển tiền
 - 4.4.3. Hình thức chuyển tiền
- 4.2. Phương thức nhờ thu
 - 4.5.1. Khái niệm và các loại nhờ thu
 - 4.5.2. Chứng từ sử dụng trong phương thức nhờ thu
- 4.3. Phương thức thanh toán chứng từ
 - 4.3.1. Khái niệm và các loại thư tín dụng chứng từ
 - 4.3.2. Các bên tham gia trong phương thức thanh toán tín dụng chứng từ
 - 4.3.3. Nội dung của thư tín dụng chứng từ
 - 4.3.4. Quyền lợi và nghĩa vụ của các bên liên quan trong phương thức thanh toán tín dụng chứng từ
 - 4.3.5. Một số điều lưu ý khi sử dụng
- 4.4. Phương thức giao chứng từ trả tiền ngay
 - 4.4.1. Khái niệm
 - 4.4.2. Trình tự tiến hành
- 4.5. Phương thức thư ủy thác mua
 - 4.5.1. Khái niệm
 - 4.5.2. Đặc điểm
- 4.6. Phương thức thư đảm bảo trả tiền
 - 4.6.1. Khái niệm
 - 4.6.2. Đặc điểm

Chương 5. Chứng từ thanh toán quốc tế

- 5.1. Vận đơn đường biển
 - 5.1.1. Khái niệm và Phân loại
 - 5.1.2. Chức năng vận đơn đường biển
 - 5.1.3. Hình thức và nội dung vận đơn đường biển
 - 5.1.4. Một số lưu ý khi sử dụng vận đơn đường biển
- 5.2. Vận đơn hàng không
 - 5.3.1. Khái niệm và phân loại
 - 5.3.2. Chức năng vận đơn hàng không
 - 5.3.3. Hình thức và nội dung vận đơn hàng không
 - 5.3.4. Những lưu ý khi sử dụng vận đơn hàng không
- 5.3. Chứng từ vận tải đường bộ, đường sắt và đường đường song
- 5.4. Chứng từ vận tải đa phương thức
- 5.5. Chứng từ bảo hiểm hàng hóa
- 5.6. Các chứng từ hàng hóa

6. Học liệu

6.1. Học liệu bắt buộc

1. Bùi Xuân Phong, Bài giảng “Thanh toán và tín dụng quốc tế”, Học viện công nghệ BCVT, 2014
2. Võ Thúy Anh, Thanh toán quốc tế, NXB Tài chính , 2014.

6.2. Học liệu tham khảo

1. Trần Hoàng Ngân, Thanh toán quốc tế, NXB lao động Xã hội, 2013.
2. Lê Hoài Phương, Giáo trình Thanh toán quốc tế, NXB Lao động, 2009
3. Trần Văn Hòe – Tín dụng và thanh toán thương mại quốc tế. NXB Đại học KTQD, 2011
4. Hà Văn Hội – Thanh toán quốc tế. NXB Đại học Quốc gia Hà Nội, 2013
5. Nguyễn Minh Kiều – Thanh toán quốc tế. NXB Thống kê, 2008
6. Nguyễn Văn Tiến – Giáo trình thanh toán quốc tế & tài trợ ngoại thương. NXB Thống kê, 2013
7. Đinh Xuân Trình – Thanh toán quốc tế trong ngoại thương & tài trợ thương mại quốc tế. NXB Thống kê, 2012

7. Hình thức tổ chức dạy học

7.1 Lịch trình chung:

Nội dung	Hình thức tổ chức dạy môn học					Tổng cộng
	Lên lớp			Thực hành	Tự học	
	Lý thuyết	Bài tập	Thảo luận			
Nội dung 1: Tổng quan về thanh toán quốc tế	2					2
Nội dung 2: Tổng quan về thanh toán quốc tế	2					2
Nội dung 3: Tỷ giá hối đoái trong thanh toán quốc tế	2					2
Nội dung 4: Tỷ giá hối đoái trong thanh toán quốc tế (tiếp)	2					2
Nội dung 5: Bài tập về tỷ giá hối đoái		2				2
Nội dung 6: Các phương tiện thanh toán quốc tế	2					2
Nội dung 7: Các phương tiện thanh toán quốc tế (tiếp)	2					2
Nội dung 8: Bài tập về phương tiện thanh toán quốc tế *Kiểm tra giữa kỳ		2				2
Nội dung 9: Các phương thức thanh toán quốc tế	2					2
Nội dung 10: Các phương thức thanh toán quốc tế (tiếp)	2					2
Nội dung 11: Các phương thức thanh toán quốc tế (Tiếp)	2					2
Nội dung 12: Bài tập phương tiện, phương thức thanh toán quốc tế		2				2
Nội dung 13: Chứng từ trong thanh toán quốc tế	2					2
Nội dung 14: Chứng từ thanh toán quốc tế (tiếp)	2					2
Nội dung 15: Ôn tập và giải đáp môn học	2					2

Tổng cộng	24	6			30
------------------	-----------	----------	--	--	-----------

7.2. Lịch trình tổ chức dạy học cụ thể

Tuần 1, Nội dung 1- Tổng quan về thanh toán quốc tế

Hình thức tổ chức dạy học	Thời gian (giờ)	Nội dung chính	Yêu cầu SV chuẩn bị	G
Lý thuyết	2	1.1 Cơ sở hình thành quan hệ thanh toán quốc tế 1.2 Khái niệm thanh toán quốc tế 1.3 Đặc điểm thanh toán quốc tế 1.4 Các chủ thể tham gia quan hệ thanh toán quốc tế	Đọc chương 1, quyển 1	

Tuần 2, Nội dung 2 – Tổng quan về thanh toán quốc tế

Hình thức tổ chức dạy học	Thời gian (giờ)	Nội dung chính	Yêu cầu SV chuẩn bị	G
Lý thuyết	2	1.5 Các điều kiện thanh toán quốc tế 1.6 Các văn bản pháp lý chủ yếu điều chỉnh quan hệ thanh toán quốc tế	Đọc chương 1, quyển 1; quyển 4	

Tuần 3, Nội dung 3 – Tỷ giá hối đoái

Hình thức tổ chức dạy học	Thời gian (giờ)	Nội dung chính	Yêu cầu SV chuẩn bị	G
Lý thuyết	2	2.1 Khái niệm và phân loại tỷ giá hối đoái 2.2 Phương pháp yết tỷ giá 2.3 Phương pháp xác định tỷ giá hối đoái	Đọc chương 2, quyển 1	

Tuần 4, Nội dung 4 – Tỷ giá hối đoái (tiếp)

Hình thức tổ chức dạy học	Thời gian (giờ)	Nội dung chính	Yêu cầu SV chuẩn bị	G
Lý thuyết	2	2.4 Nhân tố ảnh hưởng đến sự biến động của tỷ giá hối đoái 2.5 Biện pháp điều chỉnh tỷ giá hối đoái	Đọc chương 2, quyển 1	

Tuần 5, Nội dung 5 – Bài tập tỷ giá hối đoái

Hình thức tổ chức dạy học	Thời gian (giờ)	Nội dung chính	Yêu cầu SV chuẩn bị	G
Chữa bài tập/TL	2	Bài tập tỷ giá hối đoái.	- Sinh viên ôn lại lý thuyết liên quan.	

Tuần 6, Nội dung 6 – Phương tiện thanh toán quốc tế

Hình thức tổ chức dạy học	Thời gian (giờ)	Nội dung chính	Yêu cầu SV chuẩn bị	G
Lý thuyết	2	3.1 Hối phiếu 3.2 Lệnh phiếu	Đọc chương 3, quyển 1	

Tuần 7, Nội dung 7 – Phương tiện thanh toán quốc tế (tiếp)

Hình thức tổ chức dạy học	Thời gian (giờ)	Nội dung chính	Yêu cầu SV chuẩn bị	G
Lý thuyết	2	3.3 Séc 3.4 Thẻ thanh toán	Đọc chương 3, quyển 1	

Tuần 8, Nội dung 8 – Bài tập tỷ giá hối đoái và kiểm tra giữa kỳ

Hình thức tổ chức dạy học	Thời gian (giờ)	Nội dung chính	Yêu cầu SV chuẩn bị	G
Chữa bài tập/TL	2	Bài tập Kiểm tra giữa kỳ	- Ôn lại lý thuyết liên quan	

Tuần 9, Nội dung 9 – Phương thức thanh toán quốc tế

Hình thức tổ chức dạy học	Thời gian (giờ)	Nội dung chính	Yêu cầu SV chuẩn bị	G
Lý thuyết	2	4.1 Phương thức chuyển tiền 4.2 Phương thức nhờ thu	Đọc chương 4, quyển 1	

Tuần 10, Nội dung : 10 - Phương thức thanh toán quốc tế (tiếp)

Hình thức tổ chức dạy học	Thời gian (giờ)	Nội dung chính	Yêu cầu SV chuẩn bị	G
Lý thuyết	2	4.3 Phương thức thanh toán chứng từ 4.4 Phương thức giao chứng từ trả tiền ngay	Đọc chương 4 quyển 1	

Tuần 11, Nội dung 11 - Phương thức thanh toán quốc tế (tiếp)

Hình thức tổ chức dạy học	Thời gian (giờ)	Nội dung chính	Yêu cầu SV chuẩn bị	G
Lý thuyết	2	4.5 Phương thức thư ủy thác mua 4.6 Phương thức thư đảm bảo trả tiền	Đọc chương 4, quyển 1	

Tuần 12, Nội dung 12 – Bài tập về phương thức thanh toán

Hình thức tổ chức dạy học	Thời gian (giờ)	Nội dung chính	Yêu cầu SV chuẩn bị	G
Chữa bài tập/ TL	2	- Phân tích tình huống áp dụng các phương thức thanh toán quốc tế. - Phân tích/sửa lỗi các tình huống phương thức thanh toán quốc tế.	Ôn lý thuyết liên quan	

Tuần 13, Nội dung 13 - Chứng từ thanh toán quốc tế

Hình thức tổ chức dạy học	Thời gian (giờ)	Nội dung chính	Yêu cầu SV chuẩn bị	G
Lý thuyết	2	5.1 Vận đơn đường biển 5.2 Vận đơn hàng không	Đọc chương 5, quyển 1	

Tuần 14, Nội dung 14 - Chứng từ thanh toán quốc tế (tiếp)

Hình thức tổ chức dạy học	Thời gian (giờ)	Nội dung chính	Yêu cầu SV chuẩn bị	G
Lý thuyết	2	5.3 Chứng từ vận tải đường bộ, đường sắt và đường đường song 5.4 Chứng từ vận tải đa phương thức 5.5 Chứng từ bảo hiểm hàng hóa 5.6 Các chứng từ hàng hóa	Đọc chương 5, quyển 1	

Tuần 15, Nội dung 15 – Ôn tập và giải đáp môn học

Hình thức tổ chức dạy học	Thời gian (giờ)	Nội dung chính	Yêu cầu SV chuẩn bị	G
Lý thuyết	2	- Hệ thống lại toàn bộ kiến thức của môn học - Giải đáp các thắc mắc (lý thuyết và bài tập)	- Ôn lại toàn bộ kiến thức môn học - Chuẩn bị các câu hỏi (lý thuyết và bài tập)	

8. Phương pháp dạy-học

TT	Hình thức tổ chức dạy học	Phương pháp dạy và học	Ghi chú

1	Lý thuyết	Diễn giải trên lớp, kết hợp với liên hệ thực tế	
2	Thực hành	Thực hành, thí nghiệm	
3	Bài tập	Báo cáo nhóm, phân tích, đánh giá, thuyết trình	
4	Thảo luận	Câu hỏi, báo cáo, thuyết trình, tổ chức hoạt động, trò chơi	
5	Tự học, tự nghiên cứu	Tự học, tự nghiên cứu có định hướng	

9. Chính sách đối với môn học và các yêu cầu khác

- Thiếu một điểm thành phần (bài tập, bài kiểm tra giữa kỳ), hoặc điểm thành phần 0 điểm, hoặc nghỉ quá 20% tổng số giờ của môn học, không được thi hết môn.

10. Phương pháp, hình thức kiểm tra – đánh giá kết quả học tập môn học

10.1. Kiểm tra đánh giá định kỳ

Hình thức kiểm tra	Tỷ lệ đánh giá	Đặc điểm đánh giá
- Tham gia học tập trên lớp (đi học đầy đủ, tích cực thảo luận)	10 %	Cá nhân
- Các bài tập và thảo luận trên lớp	10%	Cá nhân
- Kiểm tra trong kỳ học tập	10%	Cá nhân
- Kiểm tra cuối kỳ	70%	Cá nhân

10.2. Nội dung và Tiêu chí đánh giá các loại bài tập

Các loại bài tập	Tiêu chí đánh giá
- Bài tập và thảo luận trên lớp (Nội dung: theo chủ đề học tập)	- Thời gian đưa ra đáp án - Trả lời đúng các câu hỏi và bài tập
- Kiểm tra trong kỳ	-Nắm vững kiến thức môn học -Trả lời đúng các câu hỏi và bài tập
- Kiểm tra trong kỳ, cuối kỳ	-Nắm vững kiến thức môn học -Trả lời đúng các câu hỏi và bài tập

Duyệt

Chủ nhiệm bộ môn

Giảng viên

(Chủ trì biên soạn đề cương)

GS.TS Bùi Xuân Phong

GS.TS Bùi Xuân Phong

GS.TS Bùi Xuân Phong